

**Міністерство освіти і науки України
Дніпропетровський національний університет
імені Олеся Гончара
Інститут педагогіки
Національної академії педагогічних наук України**

**АКТУАЛЬНІ
ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ
ОСВІТИ І НАУКИ
В УМОВАХ
ГЛОБАЛІЗАЦІЇ**

МАТЕРІАЛИ

Всеукраїнської наукової конференції
(присвяченої 10-річчю факультету суспільних наук і міжнародних
відносин та 10-річчю кафедри міжнародних відносин
Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара)

4-5 грудня 2015 р.

Частина I

Дніпропетровськ

2016

Редакційна колегія:

Токовенко Олександр Сергійович, д.філос.н., професор, декан факультету суспільних наук і міжнародних відносин Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара.

Сергєєв Вячеслав Сергійович, д.політ.н., доц., завідувач кафедри міжнародних відносин Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара.

Пометун Олена Іванівна, д. пед. н., проф. член-кореспондент НАПН України, головний науковий співробітник відділу суспільствознавчої освіти Інституту педагогіки НАПН України.

Висоцький Олександр Юрійович, д.політ.н., проф., професор кафедри міжнародних відносин Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара.

Кривошеїн Віталій Володимирович, д.політ.н., проф., завідувач кафедри соціології Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара.

Третьак Олексій Анатолійович, д.політ.н., доц., завідувач кафедри політології Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара.

Вершина Вікторія Анатоліївна, к.філос.н., доц., доцент кафедри філософії, заступник декана факультету суспільних наук і міжнародних відносин з наукової роботи Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара.

Щолокова Ганна Володимирівна, к.політ.н., доц., доцент кафедри міжнародних відносин Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара.

А 43 Актуальні проблеми розвитку освіти і науки в умовах глобалізації. Матеріали всеукраїнської наукової конференції. 4-5 грудня 2015 р., м.Дніпропетровськ. Частина I. / Наук. ред. О.Ю.Висоцький. – Дніпропетровськ: Роял Принт, 2016. – 236 с.

У збірник вміщено матеріали всеукраїнської наукової конференції «**Актуальні проблеми розвитку освіти і науки в умовах глобалізації**», що присвячені осмисленню стану та проблем сучасної освіти і науки в Україні та у світі, визначенню дієвих заходів та оптимальних шляхів подолання негативних явищ в освітній та науковій сферах. Рекомендовано для студентів, аспірантів і викладачів вищих навчальних закладів, науковців.

© Колектив авторів, 2016

© ДНУ ім. Олеся Гончара, 2016

2) розвинути їх дослідницькі навички, символічні здібності, гнучкість мислення та уяву; 3) навчити дитину розрізняти емоції оточуючих та свої власні; 4) вплинути на поведінку, зробити її менш стереотипною та більш гнучкою; 5) розвинути рухові зорові реакції дитини у відповідь на емоційні стимули (в нашому випадку це сенсорні подразники); 6) навчити розрізняти предмети за їх призначенням та сформувати вміння класифікувати предмети за властивостями та ін.

Існує велика кількість зарубіжних (Ж.Піаже, К.Левін, Н.Аспергер, Н.Мак-Вільямс, А.Р.Лурія) та вітчизняних (В.М.Башина, Л.С.Виготський, В.І.Лубовський, О.С.Нікольська, В.С.Ястребов та багато ін.) досліджень, які торкаються питань організації корекційно-педагогічної роботи з дітьми-аутистами. Але на жаль, в умовах сьогодення цього не достатньо, бо реформа загальної та спеціальної освіти вимагає від нас не просто теоретичного аналізу зазначеної проблематики, на рівні різних наукових джерел, а й створення практичної бази для впровадження її в освітні реалії.

Вище зазначене є загальним, але якщо заглибитися, то стане зрозумілим, що приділяється велика увага саме етіопатогенетичній ланці розвитку аутизму, а втрачається актуальність вивчення питання щодо корекції окремих сфер особистості (емоційної, когнітивної та ін.).

Звертає увагу на себе й те, що в Україні корекція емоційних станів у дітей-аутистів засобами гри практично залишилися поза увагою науковців. Хоча окремі питання стосовно цього напрямку в своїх роботах висвітлювали такі українські вчені як Н.Г. Байкіна, В.І. Бондар, Я.В. Крет, В. М. Синьов, В.В. Тарасун, Д.І. Шулженко, та інші.

Не можна не відзначити й той факт, що при умові активного реформування загальної і спеціальної освіти в Україні, на жаль, відсутні загальноприйняті програми та методики з формування ігрових навичок аутичних дітей.

Тому доцільним є подальше дослідження цієї проблематики у майбутньому.

Л. В. Мікулець, І. В. Лукашевич

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ НА КАФЕДРІ ПРОПЕДЕВТИКИ ВНУТРІШНІХ ХВОРОБ

Концепція розвитку вищої медичної освіти передбачає впровадження в навчальний процес сучасних педагогічних та наукових інновацій відповідно до світових стандартів з об'єднанням ресурсів держави, місцевих громад, громадських організацій та приватних структур [3].

Одним із основних інновацій в галузі освіти є інтерактивні технології навчання, які полягають в тому, що навчальний процес відбувається шляхом постійної, активної взаємодії всіх учасників. Це співнавчання, взаємонавчання, де і учень, і вчитель є рівноправними, рівнозначними суб'єктами навчання, розуміють, що вони знають, уміють і здійснюють [5].

Традиційні методики навчання мають перед собою мету передати учням і домогтися засвоєння ними якомога більшого обсягу знань. Інтерактивні методи навчання, на відміну від традиційної системи, мають за мету створення педагогом умов навчання, за яких учень сам відкриватиме, здобуватиме й конструюватиме знання та власну компетентність у різних галузях життя [4].

Сліди виникнення інтерактивного навчання знаходять ще за часів Сократа, який примушував своїх слухачів шляхом запитань і відповідей знаходити «істину» [1]. В педагогіці та дидактиці української школи в 20-ті роки минулого сторіччя застосовували бригадно-лабораторний та проектний методи, робота в парах змінного складу, виробничі та трудові екскурсії та практики [5].

Модель інтерактивного навчання передбачає застосування технологічного підходу і вимагає застосування у навчанні сукупності інтерактивних технологій, основним принципом яких є принцип інтеракції. Інтерактивні методи ділять на чо-

тири групи: парне навчання (робота студента з викладачем чи однолітком один на один), фронтальне навчання, навчання у грі та навчання у дискусії [4].

Під час проведення практичних занять на кафедрі пропедевтики внутрішніх хвороб ефективно використовується «мозковий штурм» [6]. Даний метод особливо ефективний під час вступної частини заняття. Одним із різновидностей даної методики є «мозковий штурм» у загальному колі. Викладач розпочинає заняття із постановки перед студентами чітко сформульованого проблемного питання, яке дає змогу висунути багато версій для відповіді, і запрошує студентів виловлювати ідеї та коментарі. При цьому враховуються всі висунуті думки. Необхідно залучати якомога більше студентів для отримання різних варіантів відповідей. Якщо під час «мозкового штурму» не дається отримати багато версій, це говорить про те, що студенти бояться висловлюватись. Це може бути зумовлено тим, що вони не впевнені в своїх знаннях або бояться, що скажуть не так. Об'єднання або заміна раніше висунутих ідей часто веде до появи нових, які перевершують висловлені раніше.

При проведенні практичних занять на кафедрі також широко використовується один із моделей інтерактивного навчання – «рольова гра». Метою даного метода є визначити ставлення студента до конкретної життєвої ситуації, а також набуття досвіду шляхом гри [5]. Ролі розподіляються між студентами, які отримують завдання: один виступає в ролі пацієнта, інший – в ролі лікаря, третій студент (рецензент) – дає оцінку діям і лікаря, і пацієнта, вказує на їхні неточності та помилки. Викладач при цьому виступає як консультант, а також проводить аналіз кожного із учасника, коментує їхні відповіді. В процесі рольової гри ігрові дії представляють реальні ситуації, які чекають на них в майбутньому: це надання невідкладної допомоги при невідкладних станах, моделювання клінічних ситуацій при певних захворюваннях. Рольова гра ефективно сприяє формуванню у студентів навичок і умінь, виробленню цінностей, створенню атмосфери співпраці, взаємодії, формує компетентності міжособистісного спілкування і роботи в команді. Студенти при цьому вчаться мислити і логічно, і в критичних ситуаціях, спілкуванню з людьми, ухвалювати продумані рішення і бути демократичними.

Одним із видів проблемного навчання є проблемні дискусії (круглий стіл, панельна дискусія, форум, дебати і т. п.) [2]. Даний метод дає можливість студенту висловлювати свої думки, хоча інколи і хибні, а викладачу і іншим студентам направляти їх у правильне русло і виправляти. Дискусії застосовуються як при проведенні практичних занять (наприклад, при розгляді проблемного пацієнта), так і на лекціях, де викладач, при подачі навчального матеріалу, активізує студентську аудиторію до висловлювання думок щодо теми обговорення. Відсутність оцінювання студентів при висловлюванні помилкових тверджень у лекційній аудиторії сприяє активізації їх, завдяки чому студенти сміливіше включаються у діалог, що трансформує лекцію у креативний процес пізнання нового матеріалу. При цьому закладаються основи компетентностей роботи у команді.

Висновки. 1.Застосування інтерактивних методів навчання при підготовці майбутніх лікарів сприятиме підвищенню ефективності формуванню їх професійної компетентності. 2.Інтерактивні технології навчання дозволяють вирішувати декілька завдань: сприяють розвитку комунікативних умінь і навичок у студентів, привчають працювати в команді й прислухатись до думки своїх товаришів. 3.Поєднання різних моделей навчального процесу може дати більш вагомий результат, тому що не виявлені методи, які б характеризували галузеві особливості педагогічного процесу.

Список використаних джерел

1.Коструб'як Т.В. Впровадження інтерактивних технологій навчання в навчальних процесах вищої школи [Електронний ресурс]. /Т.В. Коструб'як. – Режим доступу до статті: <http://www.teacherjournal.com.ua/profteosvta/11344-vprovadzheniya-nteraktivnix-texnologii-navchannya-v-navchalnix-proczesax-vishho-shkoli.html>. 2.Максименко С.Д. Педагогіка вищої медичної освіти /С.Д. Максименко, М.М. Філоненко. – К.: «Центр учбової літератури», 2014. – 288 с.

3. Національна стратегія реформування системи охорони здоров'я в Україні на період 2015-2020 років //Ежесендельник «Аптека» . – 2015. - №11 (982). – С. 18-23. 4. Пометун О.І. Енциклопедія інтерактивного навчання /О.І. Пометун. – К., 2007. – 144 с. 5. Пометун О.І. Сучасний урок. Інтерактивні методи навчання у вищій школі: наук.-метод. посібник /О.І. Пометун, Л.В. Пироженко /За ред. О.І. Пометун. – К.: Видавництво «А.С.К.», 2004. – 192 с. 6. Січкарук О.І. Інтерактивні методи навчання у вищій школі: навч.- метод. посібник /О.І. Січкарук. – К.: Таксон, 2006. – 88 с.

О. Е. Можаровська

ГОТОВНІСТЬ ДО ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНОГО ІНШОМОВНОГО СПІЛКУВАННЯ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ТЕХНІЧНОГО ПРОФІЛЮ ЯК ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА

Оснoву гoтoвнoстi мaйбyтньoгo фaхiвцa тeхнiчнoгo прoфiлю дo прoфeсiйнo oрiєнтoвaнoгo iншoмoвнoгo спiлкyвaння стaнoвить сyкyпнiст ь якoстeй i влaстивoстeй, нeoбхiдних длa eфeктивнoї прoфeсiйнoї дiяльнoстi. Цe: прoфeсiйнe сaмoвизнaчeння, гoтoвнiст i здaтнiст дo сaмooсвiтi, якiст ь iншoмoвнoї прoфeсiйнoї пiдгoтoвки. Гoтoвнiст дo прoфeсiйнo oрiєнтoвaнoгo iншoмoвнoгo спiлкyвaння є нe тiлькi стaнoм oсoбистoстi, aлe й динaмiчнoю i стiйкoю хaрaктeристикoю мaйбyтньoгo фaхiвцa тeхнiчнoгo прoфiлю.

Знaчнa кiлькiст ь нaукoвцiв рoзглaдaють стpyктуру гoтoвнoстi дo прoфeсiйнoї дiяльнoстi y сфeрi iншoмoвнoгo спiлкyвaння в єднoстi трьoх кoмпoнeнтiв: мoтивaцiйнoгo, кoгнiтивнoгo, oпeрaцiйнoгo. Aлe дeякi визнaчaють й бiльшy кiлькiст ь кoмпoнeнтiв. Нaпpиклaд, С.Г.Вoрoбiйoвa рoзглaдaє стpyктуру гoтoвнoстi стyдeнтiв дo твoрчoгo вiрiшeння дидактичних зaдaч y єднoстi чoтирьoх кoмпoнeнтiв: 1) мoтивaцiйнoгo (мoтиви, пeрeкoнaння, пoглaди, yстaнoвки нa пoвeдiнкy); 2) oсoбистiснoгo (пoчyттa, вoльoвi й iнтeлeктуaльнi якoстi); 3) змiстoвoгo (знaння); 4) прoфeсiйнoгo (yмiння i нaвичкi) [2,с.43]. О.В.Бoйкo видiляє п'ять кoмпoнeнтiв: 1) мoтивaцiйний (зaдoвoлeння oсoбистiсних пoтpeб); 2) цiннiсний (сyкyпнiст ь цiннiсних oрiєнтирiв); 3) пiзнaвaльний (систeмa прoфeсiйних i yпpaвлiнських знaнь, yмiнь i нaвичoк); 4) дiяльнiсний (фoрмyвaння твoрчих i гyмaнних мeтoдiв тa фoрм мaйбyтньoї дiяльнoстi); 5) oсoбистiсний (сaмoпiзнaння сeбe як твoрчoї oсoбистoстi) [1,с.416].

Зa пeрeкoнaнням В.Ш.Мaслeннiкoвoї прoфeсiйнa гoтoвнiст фoрмyєтьсa впрoдoвж yсьoгo пeрiодy нaвчaння i мiстить кoмпoнeнти, якi вiдпoвiдaють внyтpишньoмy свiтy oсoбистoстi: мoтивaцiйний, мoрaльнo-oрiєнтaцiйний, eмoцiйнo-вoльoвий, психoфiзичний, пiзнaвaльнo-oпeрaцiйний, aнaлiтичний [4]. Нa її дyмкy, *мoтивaцiйний кoмпoнeнт* включae прoфeсiйнi yстaнoвки, iнтeрeси, пpагнeння зaймaтисa oбpaнoю спpaвoю, прoфeсiйнy спpямoвaнiст ь нaвчaння. *Мoрaльнo-oрiєнтaцiйний* – сyкyпнiст ь мoрaльнo-прoфeсiйнoї eтикi, прoфeсiйних пoглaдiв. *Емoцiйнo-вoльoвий* бaзyєтьсa нa eмoцiйнoмy тoнyсi тa цiлeспpямoвaнoстi. *Психoфiзичний* – aктивнiст ь i сaмoрeгyляцiю, динaмiчнiст ь, пpагнeння дoвoдити спpавy дo лoгiчнoгo зaкiнчeння. *Пiзнaвaльнo-oпeрaцiйний* – yвaгa, yявлeння, нeoбхiднi длa мaйбyтньoгo прoфeсioнaлa пpийoми, дiї. *Анaлiтичний* – пeрeдбaчae здaтнiст ь aнaлiтичнo мислити, хaрaктeризує сaмooцiнкy влaснoї прoфeсiйнoї гoтoвнoстi дo мaйбyтньoї дiяльнoстi [4].

М.І.Дячeнкo видiляє тaкi кoмпoнeнти: 1) мoтивaцiйний (вiднoшeння стyдeнтiв дo пpeдмeтa, стiйкiст ь нaвчaльнo-прoфeсiйних мoтивiв); 2) oрiєнтaцiйний (знaння тa yявлeння пpo oсoбливoстi мaйбyтньoї дiяльнoстi); 3) oпeрaцiйний (нaбyттa нeoбхiдних yмiнь i нaвичoк мaйбyтньoї дiяльнoстi); 4) вoльoвий (poзвитoк yмiння кeрyвaти сoбoю, дoлaти тpyднoщi); 5) oцiнoчний (спpямoвaний нa сaмooцiнкy свoєї пiдгoтoвлeнoстi дo мaйбyтньoї прoфeсiйнoї дiяльнoстi); 6) психoфiзичний (кoмплeкс якoстeй, якi ствoрюють пpиpoднi здiбнoстi: гapнa пaм'ят ь, мoвлeннeвa рeaктивнiст ь, кoнтaктнiст ь, пiдвищeнa психiчнa стiйкiст ь y стрeсoвих ситyaцiях); 7) aнaлiтичний (yмiння aнaлiзyвaти пpoцeси тa явищa, спiввiднoсити їх iз рeaльнoю дiйснiст ью, знaхoдити oптимaльнi рiшeння y рiзних ситyaцiях) [3].

Анaлiз нaукoвих дoслiджeнь дae пiдстaви ствepджyвaти, щo гoтoвнiст ь тiснo

Лукашевич І. В., Мікулець Л. В. Методологія проведення практичного заняття у відповідності до світових стандартів вищої освіти.	82
Мамчур В. Й., Нефьодов О. О., Нефьодова О. О., Дронов С. М., Супонько Ю. В. Сучасна медична освіта: перспектива і реальність.	84
Лучанінова О. П., Скрябіна К. В. Особливості застосування кейс-методу у процесі формування творчої самостійної особистості студента ВНЗ.	86
Мандзюк Л. З., Стецьків А. О., Боднарчук О. В. Лабораторна робота як організаційна форма підготовки практичних навичок студентів фармацевтичного факультету.	88
Марко В. Ю. Діалог з батьками в контексті католицької школи.	89
Мироненко О. В., Дмитриченко В. В. Місце «ділової гри» у навчальному процесі студентів-медиків.	91
Мицик Г. М. Пошуки нових прийомів вирішення проблеми корекції емоційних станів у дітей-аутистів.	92
Мікулець Л. В., Лукашевич І. В. Інноваційні технології навчання на кафедрі пропедевтики внутрішніх хвороб.	94
Можаровська О. Е. Готовність до професійно орієнтованого іншомовного спілкування майбутніх фахівців технічного профілю як педагогічна проблема.	96
Моторна Л. В. Формування професійних компетенцій у студентів коледжу.	98
Неколяк Р. В. Масові відкриті он-лайн курси як чинник модернізації освітньої сфери.	100
Олійник Н. Ю., Березенська С. М. Модельний підхід до організації змішаного навчання з технічних дисциплін.	102
Погорєлов О. В., Бараненко О. М., Юдіна Т. В., Петров О. С., Кальбус О. І., Шастун Н. П. Досвід розробки і використання програмного забезпечення для мобільних пристроїв у системі медичної освіти.	104
Погорєлов О. В., Юдіна Т. В., Бараненко О. М. Оптимізація опанування практичними навичками іноземними студентами на кафедрі неврології.	105
Родинський О. Г., Трушенко О. С. Впровадження інтерактивних методів навчання при роботі з англомовними студентами.	106
Дегтярь В. А., Сушко В. И., Барсук А. М., Харитонюк Л. Н., Каминская М. О., Садовенко Е. Г., Савенко М. В., Лукьяненко Д. Н. Современные технологии обучения в рамках информатизации системы образования.	108
Савченко Т. О. Роль тренінгу при формуванні у майбутніх соціальних педагогів умінь і навичок професійно орієнтованого спілкування.	109
Сойчук Р. Л. Виховання національного самоствердження особистості у контексті викликів сьогодення.	111
Стецьків А. О., Стецьків Л. В., Винницька Р. Б. Застосування задач при вивченні неорганічної хімії в умовах болонської системи.	113
Слугоцька В. М., Юзько Т. М. Актуальні питання організації самостійної роботи та імплементації новітніх засобів навчання студентів заочної форми навчання.	115

Наукове видання

Науковий редактор

О.Ю.Висоцький

А 43   **Актуальні проблеми розвитку освіти і науки в умовах глобалізації.** Матеріали всеукраїнської наукової конференції. 4-5 грудня 2015 р., м.Дніпропетровськ. Частина I. / Наук. ред. О.Ю.Висоцький. – Дніпропетровськ: Роял Принт, 2016. – 236 с.

У збірник вміщено матеріали всеукраїнської наукової конференції «**Актуальні проблеми розвитку освіти і науки в умовах глобалізації**», що присвячені осмисленню стану та проблем сучасної освіти і науки в Україні та у світі, визначенню дієвих заходів та оптимальних шляхів подолання негативних явищ в освітній та науковій сферах. Рекомендовано для студентів, аспірантів і викладачів вищих навчальних закладів, науковців.

«Роял Принт»

49054, м. Дніпропетровськ, пр. Кірова, 97-К

тел. (056) 794-61-04(05)

Свідоцтво ДК № 3505 від 23.06.2009

Здано на складання 23.11.15. Підписано до друку 25.01.16. Формат 60x84/16.
Папір офс. Друк різнографічний. Гарнітура Times. Умовн.друк.арк. 9,00.
Умовн.фарб.-відб. 9,00. Обл.-видавн. арк. 10,05. Наклад 300 прим. Зам. № О_4190
